

HET SINT ELISABETH'S GASTHUIS TE ROTTERDAM

DOOR MR. D. DUNLOP

UIT familiebezit geworden mij eenige bescheiden aangaande het bovengenoemde gesticht, een kleine collectie, bestaande uit een register, aanvangende in het jaar 1566, en loopende tot 1577, benevens twee kasboeken, waarvan het eene de jaren 1606 en 1607 omvat, en het andere de jaren 1639 tot 1647.

Van deze drie handschriften is het eerste, hetwelk tot opschrift heeft: „Dit is 't Register van de Renten toecomende Sinte Elisabeth's gasthuys binnen Rotterdam” het belangrijkste. Men leert eruit kennen welke goederen het gasthuis in die jaren bezat, en men vindt er dooreengemengd aantekeningen van allerlei aard, zooals over de op te nemen verpleegden, over huren en reparaties.

Dit register is het zeker waard, dat wij er een oogenblik de aandacht voor vragen, temeer omdat wij tegelijkertijd in de gelegenheid zijn, de kennis van de geschiedenis der stichting met eenige aan haar archief ontleende gegevens aan te vullen, welke gegevens in de tot nog toe verschenen publicaties slechts spaarzaam gebruikt zijn.

Het gasthuis vindt zijn oorsprong in een kapel, de St. Jacobskapel geheeten, welke gelegen was aan de Oostzijde van de Lombardstraat.

Deze kapel was gesticht door den schepen Daem Janssen Stoppelmans¹⁾, die „totter eeren des almachtigen God, der alreheylygste maget Maria syns Moeders, ende der heyligen Jacops apostels ende Anne, moeders Marie” zijn naam wilde vereeuwigen. Toen Stoppelmans, op leeftijd gekomen, vreesde, dat na zijn dood zijne fundatie te niet mocht gaan, dan wel tot wereldsche doeleinden mocht worden gebruikt, droeg hij den 8en Februari 1455²⁾ deze kapel, „welc genoomt is St. Jacobs gasthuys”, gelegen in de Lombardstraat en

1) Hij komt na 1425 talrijke malen voor als schepen. In 1422 en 1423 was hij burgemeester, in 1431 en 1432 schout.

2) De akte wordt in haar geheel vermeld in de kroniek van Dr. N. Zas, uitgegeven in Unger's „Bronnen voor de geschiedenis van Rotterdam”.